

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Bezpieczeństwo w systemach komputerowych		Kod 1010515331010513917
Kierunek studiów Informatyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 2 / 3
Ścieżka obieralności/specjalność Informatyka w procesach biznesowych	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: II stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) niestacjonarna	
Godziny Wykłady: 16 Ćwiczenia: - Laboratoria: 16 Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 4
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) kierunkowy		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) z danego kierunku
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 4 100% 4 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
dr inż. Tomasz Łukaszewski email: Tomasz.Lukaszewski@put.poznan.pl tel. 61 6652920 Instytut Informatyki ul. Piotrowo 2, 60-965 Poznań		mgr inż. Bartosz Zgrzeba email: Bartosz.Zgrzeba@put.poznan.pl tel. 61 6652925 Instytut Informatyki ul. Piotrowo 2, 60-965 Poznań
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Student rozpoczynający ten przedmiot powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu sieci komputerowych, systemów operacyjnych, aplikacji internetowych i bezpieczeństwa systemów informatycznych.
2	Umiejętności:	Powinien posiadać umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł.
3	Kompetencje społeczne	Powinien rozumieć konieczność rozszerzania swoich kompetencji. Ponadto w zakresie kompetencji społecznych student musi prezentować takie postawy jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.
Cel przedmiotu:		
1. Przekazanie rozszerzonej wiedzy o systemach komputerowych, w zakresie bezpieczeństwa tych systemów.		
2. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w systemach komputerowych.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		
1. ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną w zakresie systemów operacyjnych, technologii sieciowych - [K2st_W2]		
2. ma szczegółową wiedzę związaną z bezpieczeństwem systemów komputerowych - [K2st_W3]		
3. ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach w informatyce w zakresie ochrony danych i bezpieczeństwa systemów komputerowych - [K2st_W4]		
4. ma wiedzę o cyklu życia systemów informatycznych - [K2st_W5]		
5. zna metody, techniki i narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z bezpieczeństwa w systemach komputerowych - [K2st_W6]		
6. ma wiedzę na temat kodeksu etycznego związanego z pracami w zakresie bezpieczeństwa systemów komputerowych - [K2st_W7]		
Umiejętności:		

1. potrafi pozyskiwać informacje z literatury oraz innych źródeł (w języku ojczystym i angielskim), integrować je, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie - [K2st_U1]
2. potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody eksperymentalne w zakresie bezpieczeństwa w systemach komputerowych - [K2st_U4]
3. potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań w zakresie bezpieczeństwa w systemach komputerowych - integrować wiedzę z różnych obszarów informatyki (a w razie potrzeby także wiedzę z innych dyscyplin naukowych) oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne - [K2st_U5]
4. potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć (metod i narzędzi) oraz nowych produktów informatycznych w zakresie bezpieczeństwa w systemach komputerowych - [K2st_U6]
5. potrafi dokonać krytycznej analizy istniejących rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa w systemach komputerowych i zaproponować ich ulepszenia (usprawnienia) - [K2st_U8]
6. potrafi pracować w zespole - [K2st_U15]
7. potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia - [K2st_U16]

Kompetencje społeczne:

1. rozumie, że w informatyce wiedza i umiejętności bardzo szybko stają się przestarzałe - [K2st_K1]
2. rozumie znaczenie wykorzystywania najnowszej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa systemów komputerowych - [K2st_K2]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Ocena formująca:

- a) w zakresie wykładów:
  - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach
- b) w zakresie laboratoriów / ćwiczeń:
  - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań

Ocena podsumowująca:

- a) w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
  - ocenę wiedzy i umiejętności wykazanych na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym. Egzamin składa się z pytań zamkniętych. Każde z pytań wymaga dobrej znajomości materiału i umiejętności rozwiązywania problemów. Otrzymanie oceny pozytywnej wymaga uzyskania co najmniej 50% punktów.
  - dopuszcza się zaliczenia wykładu z oceną bardzo dobrą w przypadku wyróżniającej się postawy w trakcie zajęć (wyróżniająca się aktywność na wykładach i zajęciach laboratoryjnych pozwalająca ocenić w ten sposób uzyskaną wiedzę i umiejętności oraz zaliczenie projektu laboratoryjnego na ocenę bardzo dobrą).
- b) w zakresie laboratoriów / ćwiczeń weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
  - ocenę sprawozdania z realizacji projektu,

Uzyskiwanie punktów dodatkowych za aktywność podczas zajęć, a szczególnie za:

- omówienia dodatkowych aspektów zagadnienia,
- efektywność zastosowania zdobytej wiedzy podczas rozwiązywania zadanych problemów,
- umiejętność współpracy w ramach zespołu praktycznie realizującego zadanie szczegółowe w laboratorium,
- uwagi związane z udoskonaleniem materiałów dydaktycznych,
- wskazywanie trudności percepcyjnych studentów umożliwiające bieżące doskonalenia procesu dydaktycznego.

Treści programowe

Program wykładu obejmuje następujące zagadnienia:

1. Wprowadzenie do problematyki bezpieczeństwa: zdefiniowanie pojęcia hakingu, podanie przykładów programów destrukcyjnych, definicja pojęć bezpieczeństwa, zagrożeń, podatności i ataków. Przedstawienie aktualnych inicjatyw na rzecz bezpieczeństwa.
2. Kwestie prawne związane z wykorzystaniem systemów komputerowych: piractwo komputerowe, naruszenie praw autorskich, naruszenie dóbr osobistych i inne.
3. Bezpieczeństwo haseł (zagrożenia związane z używaniem rodzajów haseł) i Biometria (zastosowanie w procesie uwierzytelniania).
4. Bezpieczeństwo usług elektronicznych: bankowość elektroniczna, handel elektroniczny.
5. Bezpieczeństwo kart płatniczych, technologii RFID, kryptowalut.
6. Prywatność i anonimowość w systemach komputerowych.
7. Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni i mediów społecznościowych.
8. Zagrożenia: spam, phishing, spyware, phishing, stalking, scam.
9. Websecurity: XSS, CSRF, SQL Injection, SSL strip, Clickjacking, HTTP Session hijacking
10. Bezpieczeństwo sieci WiFi: omówienie mechanizmów bezpieczeństwa takich jak SSID, MAC, WEP, WPA, WPA2; omówienie podatności mechanizmów WEP, WPA, WPA2. Bezpieczeństwo technologii Bluetooth.
11. Kulturowe aspekty bezpieczeństwa systemów komputerowych.

Program laboratorium obejmuje pogłębienie zagadnień omawianych na wykładach. Ponadto na ostatnich laboratoriach

<p>studenci bronią (prezentują) zrealizowany przez nich projekt związany z bezpieczeństwem w systemach komputerowych. Metody dydaktyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> wykład: prezentacja multimedialna, demonstracja przykładowych zagrożeń i metod obrony ćwiczenia laboratoryjne: ćwiczenia praktyczne, dyskusja, praca w zespole, analiza materiałów multimedialnych 		
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Strebe M., Podstawy bezpieczeństwa sieci, Mikom, 2005. Strebe M., Firewalls: ściany ogniowe, Mikom, 2000. Stallings W., Kryptografia i bezpieczeństwo sieci komputerowych: matematyka szyfrów i techniki kryptologii, Helion, 2012. Viega J., Mity bezpieczeństwa IT, Helion, 2010. 		
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zalewski M., Cisza w sieci, Helion, 2005. Zalewski M., Splątana sieć, Helion, 2012. 		
<p>Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta</p>		
<p>Czynność</p>		<p>Czas (godz.)</p>
<ol style="list-style-type: none"> udział w wykładach przygotowanie do zajęć laboratoryjnych udział w zajęciach laboratoryjnych dokończenie (w ramach pracy własnej) ćwiczeń laboratoryjnych realizacja projektu (czas poza zajęciami laboratoryjnymi) udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia zapoznanie się ze wskazaną literaturą (10 stron tekstu naukowego = 1 godz.) 200 stron przygotowanie do egzaminu i obecność na egzaminie: 18 godz. + 2 godz 		<ol style="list-style-type: none"> 16 2 16 6 18 2 20 20
<p>Obciążenie pracą studenta</p>		
<p>forma aktywności</p>	<p>godzin</p>	<p>ECTS</p>
Łączny nakład pracy	100	4
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	34	1
Zajęcia o charakterze praktycznym	40	2